

АРХЕЛОГІЧНІ ВІДКРИТТЯ В УКРАЇНІ

2000–2001 рр.

**ARCHAEOLOGICAL RESEARCHES
IN UKRAINE 2000–2001**

National Academy of Sciences of Ukraine
I n s t i t u t e o f A r c h a e o l o g y

ARCHAEOLOGICAL RESEARCHES IN UKRAINE 2000–2001

Publishing of this book was
possible through financial help of the
Chernigov Regional Trade-Industry Chamber,
Starokyivskaya and South Ukrainian expeditions (Kyiv)

Editors Board: S. D. Kryzhytzkyi, Associate Member (NASU)
N. O. Gavriluik (Chief Editor), Doct. Histor. Sci.
D. N. Kozak, Doct. Histor. Sci.
G. Ju. Ivakin, Doct. Histor. Sci.
A. P. Motzya, Doct. Histor. Sci.
D. V. Sukhobokov, Doct. Histor. Sci.
R. V. Terpilovskyi, Doct. Histor. Sci.

Address: Dr. Nadia O. GAVRILUIK
Chief of Committee of Field Researches,
Institute of Archaeology of National Academy of Sciences,
12, Stalingrad Heroes, Kyiv, Ukraine, 04210
Fax: (38044) 418-3306; Tel.: (38044) 418-4391.

Computer design and Editor: M. A. Bospaly
Type-setter: S.S. Lyisenko
Proofreader: N. P. Shevtchenko
Editor: N.O. Gavriluik

ISBN 966-02-2454-0 © Institute of Archaeology NAS Ukraine 2002

Національна академія наук України
І н с т и т у т а р х е о л о г і ї

АРХЕОЛОГІЧНІ ВІДКРИТТЯ В УКРАЇНІ 2000-2001 рр.

Появі у світ цього видання сприяла фінансова допомога
Старокиївської експедиції Інституту археології НАН України
Південноукраїнської експедиції Інституту археології НАН України
Приватної підприємці Г.В. Писанки

Київ - 2002

УДК 902
ББК 63.4 и 5 (Укр)
А 87

Археологічні відкриття в Україні 2000-2001 рр.//Збірка наукових праць/Під ред. Н.О. Гаврилюк. Київ. ІА НАНУ, 2002- 301 стор.

У 102 публікаціях (26 відноситься до 2000р., 75 – до 2001; 1-зроблена за матеріалами розкопок попередніх років), які супроводжуються численними ілюстраціями, представлений результати розкопок пам'яток кам'яної доби, періоду бронзи, раннього залізного віку, античної культури, ранніх слов'ян, періоду Київської Русі. Публікуються окремі знахідки. Наводяться дані про результати археологічних розвідок.

Для археологів, істориків, антропологів.

Археологические открытия в Украине 2000-2001 рр.//Сборник научных трудов/Под ред. Н.А. Гаврилюк. Киев. ИА НАНУ, 2002- 301 стр.

У 102 публикациях (26 относится к 2000г., 75 – к 2001; 1-подготовлена материалам раскопок предыдущих лет), которые сопровождаются иллюстрациями, представлены результаты раскопок памятников периода камня, бронзы, раннего железного века, античной культуры, ранних славян, периода Киевской Руси. Публикуются отдельные находки. Приводятся данные про результаты археологических разведок.

Для археологов, историков, антропологов.

Archaeological Researches in Ukraine 2000-2001//Editor N.O.Gavriliuk/ Kyiv, IA NASU.2001- 301p.

The collection of articles contain 102 papers about results of archaeological investigations in Ukraine. There are many plates and drawings in the book. 26 papers are related to 2000, 75 ones are related to 2001 and 1 paper describes the excavation of other years. The sites of the Stone and Bronze Ages, Early Iron Age, Antiquity, Early Slavs, period of Kyiv Russ were investigated.

For archaeologist, historians, anthropologists.

Редакційна колегія:

член-кореспондент НАН України С.Д. Крижицький
докт. іст. наук Н.О. Гаврилюк (головний редактор)
докт. іст. наук Д.Н. Козак
докт. іст. наук Г.Ю. Івакін
докт. іст. наук О.П. Моця
докт. іст. наук О.В. Сухобоков
докт. іст. наук Р.В. Терпиловський

сережки (рис. 1: 17), сердоликові і стеклянні буси, два бронзових браслета. В сумочке на поясе погребенної були знайдені бронзові бубенчики, спіралевидні прози, пуговиці, стеклянні і сердоликові буси, бронзовий щитковий перстень, бронзова копоушка з верхньої частини оформленої в виде голови барана (рис. 1: 19), бронзова підвеска-лунниця (рис. 1: 20). У ног погребенної лежала заготовка пряслиця із стінки сосуда з наміченим центром.

В цілому інвентарь дозволяє датувати дане погребення IX в.

Аксьонов В.С., Скирда В.В.

Харківський обласний історичний музей

Харківський національний університет ім. В.М. Каразіна

Результати розвідок на р. Братениці

У квітні 2001 року були проведені археологічні розвідки по правому березу річки Братениця (приток р. Ворскла). Було обстежено відрізок берегу протяжністю більш 20 км (від с. Братениця Богодухівського району Харківської області до с. Шевченкове Великописарівського району Сумської області). Наслідком дослідження було знаходження трьох раніш невідомих селищ. На двох із них (одно 400 м на північ від с. Братениця, друге супротив с. Шевченкове) зібрано кераміку доби бронзи та черняхівської культури.

Перше з виявлених поселень розташовано на другій надзаплавній терасі правого берега річки Братениця в 400 м на північ від с. Братениця. На розораній поверхні поселення зустрічаються фрагменти ліпної кераміки бронзового періоду (рис. 1: 1, 2) та кружального посуду черняхівської культури (рис. 1: 3).

Друге поселення виявлено в урочищі Семенцеве (між селами Братениця та Івано-Шийчино Богодухівського району). На обох схилах урочища було зібрано фрагменти кераміки. По дну Семенцева урочища протікає струмок, який впадає в річку Братениця, де створено ставок. Біля ставка було зачищено стінки якоїсь сучасної ями (неподалік від покинутого будинку), в наслідок чого було знайдено уламки кісток великої рогатої худоби та фрагменти кераміки. Вся кераміка (зібрана на схилах урочища й знайдена в ямі) відноситься до бронзової доби, скоріш за все її можна пов'язати зі зрубною культурою.

На місці розташування третього зі знайдених поселень (розташовано на високому правому березі річки Братениці напроти с. Шевченкове Великописарівського району Сумської області) також, як і на поселенні біля с. Братениця було зібрано фрагменти кераміки доби бронзи (рис. 1: 4, 5) і черняхівської культури (рис. 1: 6-8).

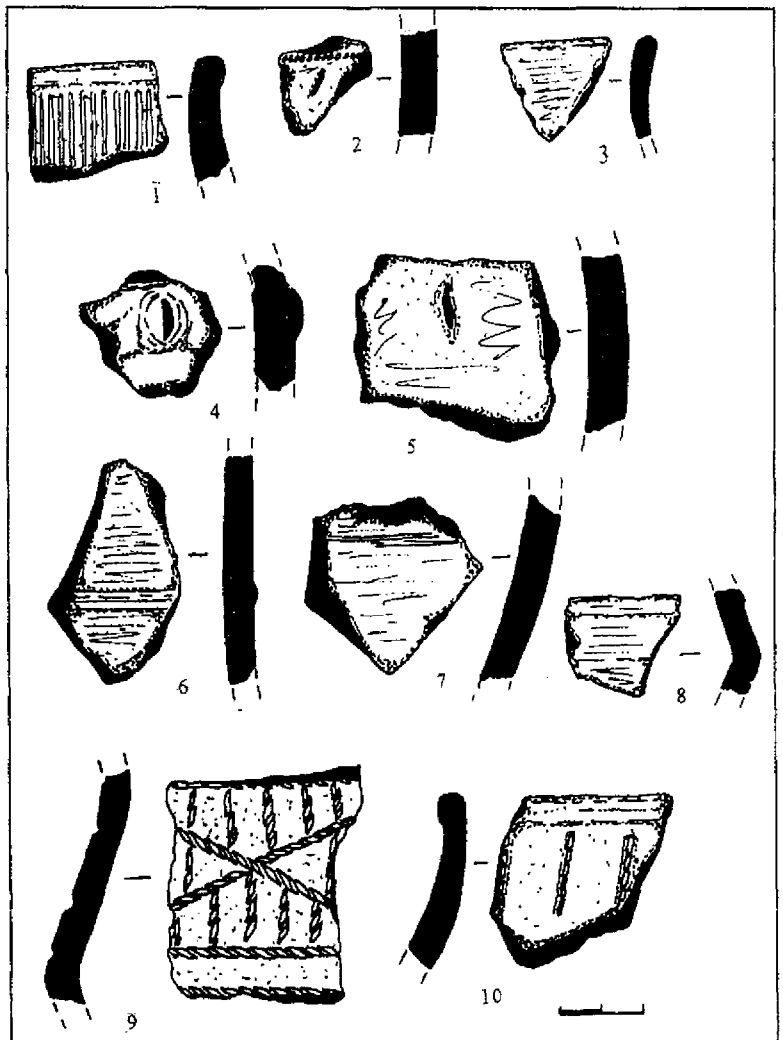

Рис. 1. 1-3 – кераміка біля с. Братениця Богодухівського району Харківської області; 4-8 – кераміка біля с. Шевченкове Великописарівського району Сумської області; 9-10 – кераміка з урочища Семенцеве Богодухівського району Харківської області.